

Vinya del senyor Mañas; Can Coll ; Mas Coll

Alella

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer de La Selva, 28

Coordenades:

Latitud: 41.50277
Longitud: 2.28209
UTM Est (X): 440084
UTM Nord (Y): 4594820

Classificació

Número de fitxa 08003 - 293
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I -II dC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La majoria del jaciment ha estat destruït
Protecció Legal
Observacions protecció: ZIA (Catàleg Patrimoni d'Alella - 2010)
Número inventari Si (CCAA 746)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: varis propietaris
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dg., 17/05/2020 - 02:00

Descripció

A finals de la dècada de 1970, en obrir-se el carrer de La Selva, van aparèixer en el marge nord del vial diverses parets de factura romana i es trobà superficialment un amforisc i un vas de T.S. Lucente (f. Lamb. 28). Posteriorment la Dra. Marta Prevosti visità l'indret i hi observà fragments de "tegulae", àmfora, ceràmica comuna, ceràmica de parets fines i un fragment de T.S. Clara A (PREVOSTI 1981, p.244). L'any 1982 els aficionats del Museu d'Alella hi van exhumar una àmfora bètica f. Belt. II A, sencera, localitzada "in situ" en l'angle entre dos murs. L'excavació es limità a la realització d'un forat per a l'extracció de l'àmfora.

Sense cap tipus de control arqueològic, l'any 1986 es començà la construcció d'una casa en el solar, destruint probablement gran part de les restes. Entre el gener i el febrer de 1987 s'hi va realitzar una excavació d'urgència, dirigida per Ramon Coll i Joaquim Pera, en motiu de la construcció d'una piscina. L'actuació consistí en l'excavació d'una franja de 8,5 m de llargada, seguint el traçat del carrer, i d'entre 3 i 1,75 m d'amplada, dividida en dos quadres.

S'hi documentà un recinte o habitació format per tres parets realitzades amb pedres de granit local lligades amb argila; la paret oest hauria desaparegut en construir-se el carrer. L'amplada mitjana dels murs era de 50 cm, conservant en la part est entre 1,40 i 1,60 m d'alçada, mentre que en l'oest, tocant al carrer, apareixien arrasades fins al subsòl natural. No es constatà cap rasa de fonamentació, essent les parets construïdes sobre aquest subsòl. El paviment del recinte el formaria així mateix el nivell geològic.

L'estrat d'enderroc, aparegut també a l'exterior de l'habitació, estava format per argila i grans quantitats de pedra, "tegulae", "imbrices" i alguns fragments de tovot i d'"opus signinum". Els directores de l'excavació plantegen la hipòtesi de l'ensorrament de la teulada en direcció

SE, produït de manera sobtada. En aquest nivell s'hi recuperà alguns fragments de ceràmica Campaniana A, un fragment de T.S. Sud gàl·lica, T.S. Hispànica, T.S. Africana A, ceràmica de cuina africana, abundant terrissa comuna, àmfora (f. Dr.7-11 i Pascual 1) i fragments de "dolia". Destaquen també una anella i dos claus de ferro, tres fragments de separadors de cuita, un fragment de ponderal, un possible opercle i tres peces de terracota de forma triangular convexa.

A l'interior del recinte, sota l'enderroc, es localitzà directament el sòl d'ocupació, constituït pel terreny natural. Retallant aquest estrat, s'hi documentà un forat de pal, de 41 cm de diàmetre màxim i una fondària de 50 cm.

A l'exterior, destaca la localització de dos estrats amb cendres i amb nombrosa presència de terrisses cremades i abundants rebuigs de forn. Les restes correspondrien a un possible establiment rural que ben a prop disposaria d'un forn de cocció de ceràmiques comunes, del qual els estrats amb rebuigs en serien una possible escombrera. S'hi produïrien olles f. Vegas 1, pàteres f. Vegas 20, cassoles de vora bífida imitació d'importacions i gerres f. Vegas 38.

Es desconeix la cronologia fundacional de l'establiment, si bé podria estar entorn finals del segle I aC i inicis del segle I dC. L'amortització pot datar-se vers inicis del segle II dC.

Actualment (2004) les restes son cobertes per un talús que protegeix la piscina de la finca.

Observacions:

A la Masia - Museu Can Magarola d'Alella s'hi conserven diverses caixes dels materials procedents de l'excavació d'urgència de 1987.

Història

Les restes les detecten inicialment Luís Galera, B. Llinàs i J. Ramírez a finals dels anys setanta, quan l'obertura del carrer de la Selva afecta diverses estructures.

L'any 1982 els aficionats del Museu d'Alella exhumen una àmfora sencera.

L'any 1986 es construeix una casa en el solar on havien aparegut les restes, destruint-ne la major part.

L'any 1987 s'hi realitza una excavació d'urgència en motiu de la construcció d'una piscina. La intervenció fou dirigida per Ramon Coll i Joaquim Pera, amb membres de l'AECC de Premià de Mar, aficionats del Museu d'Alella i estudiants de la Universitat de Barcelona acompanyats de Marta Prevosti.

Bibliografia

AJUNTAMENT D'ALELLA (2010). Catàleg patrimoni històric, artístic, cultural i mediambiental; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Alella.

Carta Arqueològica d'Alella. Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya (IPAC). Generalitat de Catalunya, 1987.

COLL, Ramon (1988). " Nota sobre les excavacions arqueològiques a Mas Coll (Alella, El Maresme)". Alella, 200. Alella, pàg. 41.

COLL, R. i CAZORLA, F. (1993). " Can Coll. Alella.". Època romana. Antiguitat tardana. Campanyes 1982-1989. Anuari d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya, 1. Generalitat de Catalunya. Barcelona, pàg. 167.

COLL, R.; PERA, J.; CAZORLA, F.(2001). "El jaciment romà de Mas Coll. Alella. El Maresme.", XVII Sessió d'Estudis Mataronins. Mataró, pàg.. 219-238.

FONT, Josep (2004). Catàleg del patrimoni arqueològic d'Alella. Inèdit.

PREVOSTI, Marta (1981). "Cronologia i poblament a l'àrea rural de Baetulo". Museu de Badalona. Badalona, pàg. 244.

